

RUDA - CHARAKTERYSTYKA RZKI

Ruda to świetnie zagospodarowana dla turystyki kajakowej rzeka. W jej spławnym 25-kilometrowym odcinku, od Rybnika Stodoły do ujścia do Odry, wyznaczony został szlak kajakowy, w którym wygodnie można przeprawić odcinki, przeznaczone dla kajakarzy o różnych umiejętnościach.

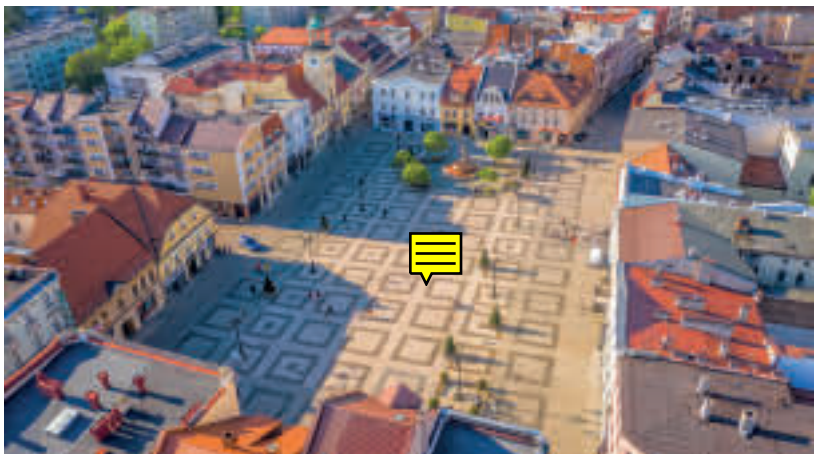
I odcinek – od Rybnika Stodoły do Rud (7,5 km), najpopularniejszy, rekomendowany dla wszystkich kajakarzy, również tych początkujących. Na odcinku tym można płynąć nawet z małymi dziećmi, gdyż rzeka jest płytka i spokojna, a przy tym pięknie meandruje po zielonych terenach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Wielką atrakcją tego odcinka jest orestaurowany Pocysterski Zespół Pałacowo-Parkowy w Rudach, który znajduje się tuż obok miejsca zakorzenienia spływu kajakowego oraz Zabytkowa Stacja Kolei Wąskotorowej w Rudach, organizująca turystyczne przejażdżki ciuchami z wagonikami. Ze względu na wyróżniającą się atrakcyjność tego odcinka jest on najczęściej wybierany na organizację spływów kajakowych.

II odcinek – od Elektrowni Wodnej Brantolka w Rudach do Kuźni Raciborskiej (9,8 km). Ten fragment rzeki jest bardziej wymagający, ze względu na liczne zwaliny i brak dogodnych miejsc przystankowych. To odcinek urzekającej dzikości rzeki Rudy, który ciągnie się aż do pierwszych zabudowań w Kuźni Raciborskiej, gdzie większość spływów kajakowych ma swój początek. Ze względu na liczne przeszkody, ten fragment szlaku zalecany jest kajakarzom wytrwałym i doświadczonym.

III odcinek – od Kuźni Raciborskiej do ujścia Rudy do Odry w miejscowości Turze (7,2 km). Na tym odcinku spływ jest już bardzo trudny i uciążliwy. Wzdłuż rzeki, otoczonej wałami, nie ma w zasadzie miejsc umożliwiających przystanek, za to w kilku punktach napotykamy nielubiane do pokonania progi wodne i trudne przeszkody. Ten ostatni odcinek szlaku kajakowego rzeki Rudy jest możliwy do spływania tylko dla bardzo doświadczonych kajakarzy i nie jest rekomendowany na spływy rodzinne.

WYBRANE ATRAKCJE I MIEJSCOWOŚCI

RYBNIK – największe miasto Krainy Górnej Odry, powstałe w miejscu dawnej osady rybackiej, której miasto zawiązało swoją nazwę oraz herb. Wprawdzie historyczne centrum Rybnika, z pięknym zabytkowym rynkiem, jest położone poza szlakiem kajakowym, warto jednak pospacerować po mieście pełnym zabytków architektury oraz zwiedzić Zabytkową Kopalnię Ignacy, wyjątkowy obiekt na Szlaku Zabytkowej Techniki, świadectwo górniczej przeszłości miasta. Na północno-wschodnich obrzeżach miasta znajduje się rekreacyjny zaplecze mieszkańców Rybnika – Zalew Rybnicki – raj dla wędkarzy i żeglarzy. Sezon żeglarski trwa tu najdłużej w Polsce, dzięki wysokiej temperaturze wody, nie spadającej nawet zimą poniżej 15 °C, co jest zaskakujące, że woda z zalewu chłodzi turbiny pobliskiej elektrowni. Tuż za zaporą zbiornika rekreacyjnego, zaczyna się szlak kajakowy na rzecę Rudzie.

Rynek miejski w Rybniku, fot. M. Giba, Krajna Górnej Odry

Zalew Rybnicki, fot. M. Giba, Krajna Górnej Odry

GMINA KUŹNIA RACIBORSKA – jest prawie w całości położona na terenie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Tereny leśne w gminie stanowią 70% jej powierzchni, a uroklive meandrująca rzeka Ruda wyznacza os gminy. Gmina ma wybitne warunki dla turystyki kajakowej. Na jej terenie krzyżują się szlaki kajakowe rzek Rudy i Odry, które łączą się ze sobą w miejscowości Turze, gdzie Ruda uchodzi do Odry. Największe atrakcje turystyczne gminy mieszczą się w Rudach (m.in.: Pocysterski Zespół Klastorno-Pałacowy, Zabytkowa Stacja Kolei Wąskotorowej, Park Linowy „Stacyjkowo Rudy”), ale po rozległych obszarach leśnych są poprowadzone liczne szlaki piesze, rowerowe i dydaktyczne, prowadzące do wielu interesujących turystycznie miejsc na mapie gminy. Ciekawą ofertę dla turystów posiada położona w Kuźni Raciborskiej Zagroda Edukacyjna „Kuchnia u Kowala”, organizująca zajęcia z dziedziny ekologii, zdrowego trybu życia, teatru, historii i survivalu.

Rzeka Ruda, fot. B. Szaro

Rowerem przez Las Rudzkie, fot. M. Giba, Krajna Górnej Odry

PARK KRAJOBRAZOWY CYSTERSKIE KOMPOZYCJE KRAJOBRAZOWE RUD WIELKICH – rozległe tereny leśne z licznymi wodnymi akwenami. Obfitość wód na tych terenach przyczyniła się do znacznego zróżnicowania miejscowej fauny i flory oraz miała znaczenie dla gospodarki rolnej w tych terenach przez cystersów – pracujących zakonników, którzy zakładali stawy i prowadzili na szeroką skalę hodowlę ryb, budowali liczne młyny wodne, drogi, mosty itp. Są to do dziś widoczne w krajobrazie ślady kilkusettletniej obecności cystersów na tym terenie. Liczne akweny wodne stały się miejscem siedliskowym wielu gatunków zwierząt i roślin, a dziś są objęte ochroną przyrodniczą i krajobrazową. Są to między innymi **rezerwat leśno-stawowy „Łęczęcz”, stawy „Wielikąt”, tzw. Pojezierze Palowickie**, a także ogrody botaniczny **Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu**. Najważniejszym świadectwem kulturowego spuścizny cystersów, jest **Zespół Klastorno-Pałacowy w Rudach** wraz z otaczającym go parkiem. Wszystkie te miejsca są świetnie skomunikowane turystycznie siecią licznych tras pieszych i rowerowych.

Przejazd Palowickie, fot. M. Giba, Krajna Górnej Odry

Na rowerowej ścieżce, Rudy, fot. M. Giba, Krajna Górnej Odry

